

Dosarul nr. 2rac-228/22

2-20125502-01-2rac-23092022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. D. Cherdivara)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. L. Caraianu, S. Gubenco, A. Mironov)

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Energol Petrol”, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Energol Petrol” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Univers-Vin” și a lui Oleg Roșca cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul declarat de Oleg Roșca și Societatea cu Răspundere Limitată „Univers-Vin” și a fost modificată hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoria Cimișlia, sediul Central,

constată:

La data de 09 octombrie 2020, SRL „Energol Petrol” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Univers-Vin” și a lui Oleg Roșca cu privire la încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 01 ianuarie 2019 a încheiat, în calitate de vânzător cu SRL „Univers-Vin”, în calitate de cumpărător, contractul de vânzare-cumpărare a produselor petroliere nr. 01/01/19/EP/UV, cu termenul de valabilitate până la 31 decembrie 2020. De asemenea, la 01 ianuarie 2019 a încheiat cu Oleg Roșca, în calitate de fidejutor, contractul de fidejusiune nr. 01/01/19/EP/UV/F, prin care ultimul și-a asumat obligația de a achita datoria SRL „Univers-Vin” SRL ce

rezultă din contractul de vânzare-cumpărare a produselor petroliere nr. 01/01/19/EP/UV din 01 ianuarie 2019.

A menționat că la 10 decembrie 2019, SRL „Univers-Vin” a procurat produse petroliere conform facturii fiscale nr. IM-799538 în sumă de 71 500 de lei. Potrivit pct. 3.3 al contractului, cumpărătorul s-a obligat să achite costul producției petroliere în termen de 10 zile calendaristice din data primirii producției. În termenul prevăzut, SRL „Univers-Vin” nu a achitat costul produselor procurate.

În conformitate cu pct. 1.2 al contractului de fidejusiune, fidejursorul Oleg Roșca s-a obligat față de creditorul SRL „Energopetrol” să execute integral obligațiile debitorului SRL „Univers-Vin”, rezultate din contractul de vânzare-cumpărare, care includ restituirea sumei datorate, achitarea dobânzii de întârziere și a penalităților calculate pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor de achitare a datoriei.

A invocat că pentru neachitarea în termen, cumpărătorul SRL „Univers-Vin” a cauzat vânzătorului o pagubă în sumă de 173 745 de lei, care include datoria în sumă de 71 500 de lei și penalitatea în sumă de 102 245 de lei pentru 286 de zile, calculată de la 20 decembrie 2019 – 01 octombrie 2020.

Reclamanta a afirmat că în vederea soluționării litigiului pe cale extrajudiciară, a expediat debitorului „Univers-Vin” SRL și fidejursorului Roșca Oleg reclamație, prin care a solicitat achitarea datoriei, însă, reclamația nu a fost satisfăcută.

A solicitat încasarea, în mod solidar, din contul pârâților SRL „Univers-Vin” și Oleg Roșca în beneficiul SRL „Energopetrol” a datoriei în sumă de 71 500 de lei, penalității în sumă de 102 245 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central a fost admisă acțiunea și s-a încasat de la SRL „Univers Vin” și Oleg Roșca, în mod solidar, în beneficiul SRL „Energopetrol” datoria în baza contractului de vânzare cumpărare a produselor petroliere nr. 01/01/19/EP/UV din 01 ianuarie 2019, contractului de fidejusiune nr. 01/01/19/EP/UV/F din 01 ianuarie 2019, facturii fiscale nr. IM-799538 din 10 decembrie 2019 și a actului de verificare a achitărilor din 20 august 2020, în mărime de 71 500 de lei, penalitatea în sumă de 102 245 de lei pentru perioada 21 decembrie 2019 – 01 octombrie 2020 și cheltuielile de judecată care includ: taxa de stat în sumă de 5212,35 de lei, 7000 de lei pentru asistența juridică a avocatului și 3280 de lei cheltuieli suportate de către reclamantă în legătură cu asigurarea acțiunii, în total 189 237, 35 de lei.

La data de 22 septembrie 2021 Oleg Roșca și SRL „Univers-Vin” au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 10 septembrie 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă sau după caz, să fie trimisă cauza spre rejudecare în alt complet de judecată.

Prin decizia din 13 iulie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Oleg Roșca și SRL „Univers-Vin” și a fost modificată hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central în partea încasării penalității și a taxei de

stat, fiind micșorată suma penalității încasate de la 102 245 de lei până la 7690,66 de lei și suma taxei de stat de la 5212,35 de lei până la 2375 de lei. În rest, hotărârea din 10 septembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central a fost menținută.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Comrat a reținut că prima instanță corect a concluzionat că pârâții nu au executat obligațiile contractuale asumate și nu au achitat datoria în sumă de 71 500 de lei, Oleg Roșca și SRL „Univers-Vin” neprezentând probe pertinente și concludente care ar dovedi contrariul.

Instanța de apel a menționat că SRL „Energo Petrol” este în drept să pretindă încasarea penalității prevăzute în contract, deoarece pârâții nu au respectat graficul de rambursare și astfel, nu și-au onorat obligația de a achita în termen datoria. Însă, suma solicitată de SRL „Energo Petrol” cu titlu de penalitate este exagerată, reclamanta neprobând cauzarea unui prejudiciu prin neexecutarea obligației de achitare a datoriei de către pârâți anume în suma solicitată de 102 245 de lei. În asemenea circumstanțe, instanța de apel, aplicând prevederile art. 874, 942, 947, 953 din Codul civil, a ajuns la concluzia de a micșora suma penalității încasate până la rata legală aplicabilă conform art. 942 din Codul civil. Astfel, conform calculului anexat la materialele cauzei, prezentat de către pârâți, pentru perioada 21 decembrie 2019 – 01 octombrie 2020 urmează a fi încasată penalitatea în mărime de 7690,66 de lei.

La data de 14 septembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Energo Petrol”, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, cu încasarea totodată, din contul intimațiilor a taxei de stat achitate la depunerea recursului, în sumă de 1418,50 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 874, 942, 947, 953 din Codul civil, precum și a apreciat în mod arbitrar probele, favorizând nejustificat intimații, care nici până în prezent nu au achitat integral datoria, având o restanță în sumă de 51500 de lei, conform actului de verificare reciprocă din 01 septembrie 2022.

A indicat că instanța de apel nu a explicat din care motive a micșorat disproporționat suma penalității încasată de prima instanță de la 102 245 de lei până la 7690,66 de lei. Concluziile instanței de judecată nu sunt certe, pentru ca justițiabilul să cunoască și să înțeleagă pentru care motive s-a respins cererea.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 13 iulie 2022.

Materialele cauzei atestă că la data de 05 august 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei SRL „Energo Petrol”, fiind recepționată la 10 august 2022 conform semnăturii aplicate pe avizul de recepție (f.d. 169, 172).

Astfel, recursul, declarat la 14 septembrie 2022, este în termen.

La data de 26 septembrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Oleg Roșca și SRL „Univers-Vin” (f.d. 195-201), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 17 octombrie 2022, intimații Oleg Roșca și SRL „Univers-Vin” au solicitat declararea recursului ca inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Energol Petrol”, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „Energol Petrol”, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Energol Petrol”, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Energol Petrol”, reprezentată de avocatul Valeriu Stănescu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic